

Voorkom stalondeugden

Om gek van te worden, de hele dag op stal staan achter tralies in een donker hok. Wachten tot het baasje komt. Geen wonder dat je stalondeugden krijgt.

Luchtzuigen, kribbebijten en weven zijn de meest voorkomende vormen van stalondeugden. Eveneens ongewenst gedrag is het ongeduldig tegen de deur staan klauwen met een voorbeen. De voerbak is een makkelijke plaats voor kribbebijten. Ook andere voorwerpen met mooie randen of hoeken zijn geliefd. De edele viervoeter zet daar zijn tanden op vast. Dat veroorzaakt op den duur een schuin slijtpatroon van de voortanden. Na het vastzetten van de mond is het maar een kleine stap om te gaan luchtzuigen. Tijdens de typische hoofdhouding wordt lucht naar binnen gezogen en doorgeslikt. Sommigen kunnen het zelfs zonder dat ze het gebit vastzetten. Paarden en pony's worden van een beetje lucht in de maag niet gelijk ziek, maar bij "grootgebruikers" stijgt de kans op koliek. Zulke dieren zijn soms ook slecht in conditie te houden.

Wevende paarden brengen voortdurend het gewicht van het ene voorbeen op het andere. Dit mondt uit in een constante zig-zag beweging waarvan je mag verwachten dat het op den duur extra slijtage gaat veroorzaken. Leuk om

naar te kijken is het in ieder geval niet. Openstaande bovendeuuren willen nog wel eens uitnodigend werken voor dit gewiebel. Een weefrek heeft dan een preventieve werking.

Verveling.

De hoofdoorzaak van gedragsafwijkingen is verveling. Door gebrek aan afleiding gaan de paarden gekke dingen doen. Als dit ritme er eenmaal inzit is het nauwelijks nog af te leren. Het wordt een verslaving. Tegen luchtzuigen bestaat een speciale halsband, als deze strak om de keel zit kan het paard geen lucht meer opzuigen. Zodra de band af is gaan de meeste paarden toch weer zuigen. Zo'n band werkt dus niet afdoende, en paardvriendelijk is ook anders.

Het ene paard leert sneller gedragsafwijkingen aan dan het andere. Uiteindelijk vertoont gelukkig maar een vrij kleine groep paarden en pony's echte stalondeugden. Dan moeten we denken aan zo'n drie procent. Maar daar achter staat een grotere groep op het punt om het te gaan doen. Het hoeft maar even tegen te zitten en ze beginnen. Afleren lukt zelden daarom moet je zorgen dat het zover niet komt. Dit kan door gezellige stallen, veel en afwisselende beweging en voldoende ruwvoer!

Verveling is een belangrijke oorzaak van luchtzuigen.

Apart gehuisvest,
maar toch niet
helemaal alleen.

Contact

Paarden en pony's zijn eigenlijk kuddedieren. Ze hebben behoefte aan sociaal contact. Alleen is maar alleen. Als ze dit contact niet met soortgenoten kunnen hebben zul je als verzorger

meer aandacht moeten geven. Een stal kun je contactvriendelijk maken. Groepshuisvesting maakt het gezellig voor de paarden. Vooral tijdens de opfok is dit goed toepasbaar. Bij individuele boxen kun je in de tussenwand een rek maken. Niet te dicht bij de voerbak want dat geeft weer kans op voernijd, vooral bij paarden die anders gewend waren. Een opening in de voorwand geeft de paarden de mogelijkheid het voerpad op te kijken. Na gewenning maken ze er dankbaar gebruik van. Zorg voor licht, lucht en ruimte in de stal. Dit maakt verblijf al een stuk aangenamer. Een bed van stro geeft de dieren wat te doen. Het zorgt voor een stukje afleiding. Vanuit gedragsoogpunt is stro dus beter dan zaagsel of matten. Regelmatig ruwvoer geven houdt de paarden ook bezig.

Beweging

Een paardvriendelijke stal en goede voeding is echter nog niet voldoende. Vaak uit de stal is een absolute voorwaarde. Elke dag een uur is minimaal, meer is beter. Geef afwisselende training. Enkele uren weidegang per dag erbij kan wonderen doen. De weide is daar echter niet altijd voor geschikt. Vooral in het najaar en in de winter heb je dan een bak of een paddock nodig. Daar moet je wel opletten dat de paarden geen zand gaan eten. Die kans wordt groter naar mate ze er langer lopen en niks te doen hebben.

